

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA REGISTRE GENERAL
07/11/2008
EIXIDA NUM. 20865.....

Ajuntament de Alacant
Excma. Sra. Alcaldessa-Presidenta
Pl. Ajuntament, 1
ALACANT - 03002

=====
Ref. queixa núm. 082409
=====

Assumpte: discriminació del valencià en publicitat institucional.

Excma. Sra.,

En esta institució vam rebre un escrit signat pel Sr. (...), que va quedar registrat amb el número indicat més amunt, i en el qual substancialment manifestava que l'Ajuntament d'Alacant vulnerava la Llei d'ús i ensenyament del valencià pel que fa a la publicitat oficial que s'havia fet per a promoure les activitats de teatre en els parcs de la ciutat, que estava íntegrament en castellà (http://www.alicante-to.es/documentos/cultura/parques_verano2008.pdf), com també les obres de teatre programades, ja que cap obra és en valencià, cosa que significa una discriminació lingüística que contravé l'Estatut d'autonomia i el mandat de promoure l'ús de la llengua pròpia per part de totes les administracions valencianes.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Sindic de Greuges, va ser admesa, i li vam donar trasllat de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la citada llei, a fi de contrastar les al·legacions formulades per la persona interessada i per demanar que ens remetera informació suficient sobre la realitat d'estos fets i de la resta de circumstàncies concurrents en este supòsit.

La comunicació rebuda del Patronat Municipal de Cultura de l'Excm. Ajuntament d'Alacant donava compte del següent:

Õ(...) que si bien no se ofertó publicidad en valenciano expresamente, la convivencia de las dos lenguas oficiales de nuestra Comunidad Autónoma en el desarrollo y actividad de las ÕActividades Veraniegas en tus Parquesö fue normal. La afluencia de más de 22.000 participantes/asistentes a las ÕActividades Veraniegas en tus Parquesö, y el hecho de que esta sea la única queja recibida de tal naturaleza, si bien no justifica la ausencia de dicha publicidad, puede ser un referente de la aceptación de la gran mayoría del público sobre el conjunto de actividades enmarcadas en el Programa Estival ÕActividades Veraniegas en tus Parquesö. La previsión de una gran afluencia de público

proveniente de otras Comunidades Autónomas castellano parlantes, fue definitiva a la hora de enfocar la campaña publicitaria.

No obstante, y en defensa del uso de la òlengua propia de esta comunidad, y por consiguiente de los derechos de los valencianos, para la siguiente edición del Programa Estival òActividades Veraniegas en tus Parques se corregirá esta deficiencia y se oferta la publicidad en ambas lenguas, castellano y valenciano, además de programarse obras de teatro en valenciano.

Es voluntad de esta Concejalía, y del Patronato que presido, velar por el uso de nuestra lengua y proteger el Patrimonio Cultural Valenciano. En la actividad general del patronato Municipal de Cultura, realizados programas expresamente dedicados a la protección de dicho Patrimonio (Premio Contarella de Narrativa en Valenciano, día de la Dançà, celebración del 9 de Octubre, ...)ö.

L'interessat, a qui vam donar trasllat del dictamen emés, no va formular cap al·legació, per la qual cosa, una vegada conclosa la tramitació ordinària de la queixa, passem a resoldre l'expedient amb les dades que hi consten, i per això li demane que considere els arguments que seguidament li expose, i que constituïxen els fonaments de la resolució amb què concloem.

La Generalitat Valenciana, en compliment del manament estatutari contingut en l'art. de l'Estatut d'Autonomia, va promulgar la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, el preàmbul de la qual assenyala la necessitat de recuperar l'ús social i oficial del valencià.

La citada Llei va significar, d'una banda, el compromís de la Generalitat Valenciana de defensar el patrimoni cultural de la nostra Comunitat Valenciana i, especialment, la recuperació del valencià, definit com òlengua històrica i pròpia del nostre poble, i d'una altra banda, superar la relació de desigualtat existent entre les llengües oficials de la Comunitat Valenciana, el valencià i el castellà.

La cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució espanyola, que reconeix com a llengua oficial d'una determinada comunitat autònoma, no solament l'idioma castellà sinó també el propi d'una comunitat autònoma, va modificar notablement l'ús, tant privat com oficial, de les diverses llengües en el territori de l'Estat espanyol; és per això que les comunitats autònomes amb idioma cooficial propi han legislat en la matèria, mitjançant lleis denominades de normalització lingüística, a fi de fomentar l'ús de la llengua cooficial (especialment en aquells àmbits oficials: administració pública, educació, mitjans de comunicació, etc.) amb l'objectiu que esta assolisca cotes similars a aquelles que corresponen al castellà com a idioma oficial en tot el territori de l'Estat.

L'aplicació d'aquestes lleis de normalització lingüística duta a terme per les diverses comunitats autònomes motiva, de vegades, que ciutadans que tenen com a llengua habitual el valencià, consideren vulnerats els seus drets lingüístics per l'ús d'una llengua o l'altra per part de les autoritats i les oficines públiques.

La normativa vigent respecte de l'ús del valencià, continguda en la Constitució espanyola, en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i en la Llei d'ús i ensenyament del valencià, és clara i terminant, i no deixa lloc a cap interpretació, per la qual cosa l'Administració pública valenciana està obligada a garantir la normalització lingüística, tal com es desprèn de l'art. 7.4 i .5 de l'Estatut d'Autonomia, en assenyalar que «Caldrà atorgar un especial respecte i protecció a la recuperació del valencià».

La Llei d'ús i ensenyament del valencià no és una altra cosa que el desenvolupament normal de les previsions contingudes en la Constitució espanyola i en l'Estatut d'Autonomia respecte de l'ús de la nostra llengua com l'objectiu últim de recuperar la desigualtat que encara existix respecte de l'altra llengua oficial, el castellà, sense que en cap cas pugui prevaler l'una sobre l'altra.

D'altra banda, la Llei valenciana 7/2003, de 20 de març, de publicitat institucional de la Comunitat Valenciana, en compliment de l'Estatut d'Autonomia i de les disposicions vigents en esta matèria, inclou una disposició expressa sobre l'ús, en la publicitat institucional, de les dos llengües cooficials de la Comunitat Valenciana; així, en l'article 9, que prescriu que «Les institucions, administracions i la resta d'ens públics compresos en esta Llei han d'utilitzar en els seus missatges de publicitat institucional les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana».

Cal no oblidar que la publicitat institucional ha esdevingut durant els últims anys un dels mitjans més útils d'interrelació entre l'Administració i els ciutadans. Constituïx un excel·lent mitjà de difusió de les activitats que realitzen els ens i les administracions públiques.

Així doncs, i en el sentit que és missió d'esta Institució vetlar pel compliment dels preceptes constitucionals, estatutaris i legislatius citats, són constants les recomanacions del Síndic de Greuges a l'Administració Pública Valenciana, perquè els impresos, formularis i models oficials que utilitza eixa Administració pública valenciana i els organismes que en depenen, siguen redactats de conformitat amb la legislació vigent respecte d'això, en les dos llengües oficials de la nostra comunitat autònoma. Res no impedisca que esta recomanació s'estenga també a la publicitat institucional.

No obstant això, senyor, independentment de la qüestió de fons, en la tramitació d'esta queixa ha sorgit una altra qüestió sobre la qual esta institució no pot deixar de pronunciar-se, relativa a l'adequat respecte als drets lingüístics dels ciutadans.

Com sap, l'expedient de queixa es va iniciar com a conseqüència de l'escrit dirigit a esta institució per l'interessat, Sr. (...), redactat íntegrament en valencià, per la qual cosa, en conseqüència, la petició d'informe que esta institució li va dirigir va ser realitzada en valencià, atés que esta va ser la llengua que l'interessat havia triat.

Tanmateix, l'informe que vosté ens va remetre està redactat exclusivament en castellà; en conseqüència, i com a garantia dels drets reconeguts en la Llei d'ús i ensenyament del valencià, que en el seu article 11 estableix que «en aquelles actuacions administratives iniciades a instància de part i en aquelles que hi haja

altres interessats que així ho manifestaren, l'Administració actuant haurà de comunicar-los tot el que els afecte en la llengua oficial que trien, qualsevol que siga la llengua oficial en què s'haguera iniciat. 2. De la mateixa manera, qualsevol que siga la llengua oficial emprada, en els expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i la resta d'actuacions es faran en la llengua indicada pels interessats, la petició d'informe que els va ser realitzada, es va fer en la llengua triada per l'interessat, això és, en valencià.

Tenint en compte tot el que hem dit més amunt, es recomana a l'Ajuntament d'Alacant que, en els missatges de publicitat institucional, observen el règim de cooficialitat lingüística instaurat a la Comunitat Valenciana, sense que en cap cas pugua prevaler una llengua sobre l'altra, ja que el valencià, llengua oficial de la Comunitat Valenciana, ho és també de la Generalitat i de l'Administració pública, de l'Administració local i d'altres corporacions i institucions públiques, dependents d'aquella, per la qual cosa els poders públics, autonòmics i locals estan obligats, d'acord amb el manament contingut en l'article 7 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana a impulsar l'ús del valencià en totes les esferes socials i especialment en l'Administració pública.

Així mateix, he de recordar-li els deures legals que la Constitució i la legislació vigent imposa als poders públics de respectar els drets lingüístics dels administrats, i utilitzar en tots els procediments i en qualsevol altres formes de relació entre ells, el castellà o el valencià, segons els que aquells trien.

De conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, li agrairem que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste l'acceptació o no de la recomanació que es fa o, si escau, les raons que considere per a no acceptar-la.

Perquè en prenga coneixement, li faig saber, igualment, que, a partir del mes següent a la data en què s'ha dictat, la resolució serà inserida en la pàgina web de la institució.

Atentament,

Carlos Morenilla Jiménez
Síndic de Greuges e.f. de la Comunitat Valenciana